ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ

Η οἰκοδομικὴ τέχνη τῶν πουλιῶν. Τὸ χτίσιμο τῆς φωλιᾶς. Βίλλες καὶ παλάτια. Στολίδια καὶ χρώματα. Πολυκατοικίες ἐρωτικῶν ζευγαριῶν. Οἱ ἔρωτες τῶν ἁρπακτικῶν πουλιῶν. Οἱ αἱματηροὶ ἀγῶνες ἐπικρατήσεως. Χοροὶ ἐρωτευμένων πουλιῶν !... Ὁ πτερωτὸς χοροδιδάσκαλος, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

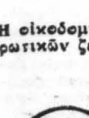

ΠΩΣ σᾶς ὑποσχεθήκαμε, σᾶς δίνουμε σήμερα τὸ τελευταῖο μέρος τῆς σχετικῆς μὲ τοὺς ἔρωτες τῶν πουλιῶν μελέτης.

Τὰ «πτιλονόρρυγχα» καὶ τὰ «χλαμυδοδερῆ», οἰκογένειες ἰθαγενῶν πουλιῶν τῆς Αὐστραλίας, εἶνε πολὺ αἰσθηματικὰ καὶ ἐρωτοπαθῆ. Ὅταν φτάση ἡ περίοδος τῶν ἐρώτων των ἀρχίζουν νὰ χτίζουν μικρές, κομψότατες φωλιές, ἀπαράλλαχτες μὲ μικροσκοπικὲς βίλλες. Μέσα σ' αὐτὲς καλοῦν μὲ γλυκὰ κελαδητὰ τὶς δέσποινες τῶν λογισμῶν τους γιὰ νὰ πλέξουν τὸ ἐρωτικό τους εἰδύλλιο...

"Ἐχετε δεῖ τὰ μικρὰ παιδιὰ νὰ φτιάχνουν, παίζοντας στοὺς κήπους, μικροσκοπικὰ σπίτια ἀπὸ μικρὰ κλαδιὰ καὶ φύλλα δέντρων ; Ἔ, λοιπόν, τέτοια ἀκριβῶς σπιτάκια, κομψὰ καὶ εὐάερα, φτιάχνουν καὶ τὰ χλαμυδοδερῆ. Τὰ σπίτια αὐτὰ εἶνε παρατεταγμένα σὲ μιὰ σειρά, χωρισμένα τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο μ' ἕνα κενὸ διάστημα. Κάθε ἀρσενικὸ πουλί, μόλις τελειώση τὴ φωλιά του, τὴ στρώνει μὲ χόρτα, τῆς στολίζει τὴν εἴσοδο μὲ γυαλιστερὰ κοχύλια, ἢ μὲ χρωματιστὰ βότσαλα καὶ περιμένει τὴν ἀγαπημένη του γιὰ νὰ τὴν ἐγκαταστήση στὸ μικρὸ αὐτὸ παλατάκι !... Ἡ τέχνη τῶν πουλιῶν αὐτῶν στὸ χτίσιμο τῆς φωλιᾶς των εἶνε μοναδική, θαυμασία. Ὅποιος δῆ τὰ μικρὰ αὐτὰ οἰκοδομικὰ ἀριστουργήματα εἶνε ἀδύνατο νὰ πιστέψη ὅτι τὰ ἔφτιασε ἕνα πουλί.

Ἀνάλογες συνήθειες, καὶ μάλιστα πιὸ ἐκλεπτισμένες, ἔχει ὁ πτιλονόρρυγχος. Τὸ πουλὶ αὐτό, μὲ τὸ κατάμαυρο γυαλιστερὸ πτίλωμα, κατασκευάζει, μέσα στὰ δάση τῶν κέδρων, τὴν φωλιά του μὲ ἐξαιρετικὴ τέχνη. Τὴν στηρίζει δηλαδὴ μ' ἕνα σανίδι πάνω σὲ δυὸ κλαδιὰ τοῦ κέδρου, ἔτσι, ὥστε καὶ ἀσφαλὴς νὰ εἶνε καὶ νὰ λικνίζεται στὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου. Πάνω ἀπ' τὴ φωλιὰ του τοποθετεῖ ὁριζοντίως μικρὰ κλαδιά, γιὰ νὰ κάθεται ἐπάνω σ' αὐτά, ὅταν ἡ διαμονή του ἐντὸς τῆς φωλιᾶς, θὰ τὸ στενοχωρῆ. Τὴν φωλιά του τὴν στολίζει ὄχι μονάχα μὲ κοχύλια καὶ καρπούς διαφόρων χρωμάτων, ἀλλὰ καὶ μὲ πολύχρωμα φτερὰ παπαγάλων.

Οἱ βίλλες τῶν πτιλονορρύγχων εἶνε φτιαγμένες γιὰ νὰ κάθωνται μέσα πολλὰ μαζὺ ἐρωτικὰ ζευγάρια. Ἐννοεῖται ὅτι τὸ ἐσωτερικὸ τῶν φωλιῶν αὐτῶν εἶνε χωρισμένο σὲ διάφορα διαμερίσματα.

***

Καὶ αὐτὰ ἀκόμα τὰ ἁρπακτικὰ πουλιὰ ἔχουν τὸ δικό τους τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἐκδηλώνουν τὰ ἐρωτικά τους αἰσθήματα.

Ἂς πάρουμε τὸ busard παραδείγματος χάριν. Ὅταν τὰ πουλιὰ αὐτὰ δὲν εἶνε ἐρωτευμένα, πετοῦν στὸν ἀέρα καὶ φροντίζουν γιὰ τὴν τροφή τους, τὸ καθένα μόνο του. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ θ' ἀγαπήσουν, ζοῦν πλέον διαρκῶς μαζύ, ζευγαρωμένα ! Πολλὲς φορὲς πετοῦν ψηλὰ τόσο κοντὰ τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο, ὥστε φαίνονται σὰν νὰ θέλουν ν' ἀλληλοβοηθηθοῦν στὴν πτῆσι τους.

Ἡ μάχες μεταξὺ δυὸ ἀρσενικῶν ἁρπακτικῶν πουλιῶν γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς ὡραίας των, εἶνε ἕνα θέαμα ἄγριο καὶ μεγαλεῖῶδες ταυτοχρόνως.

Τὰ δυὸ ἀρσενικὰ ἀνεβαίνουν ὅσο ψηλότερα μποροῦνε καὶ κεῖ ἀρχίζουν ἕνα σκληρὸ καὶ ἀμείλικτο ἀγῶνα. Πετάνε τὸ ἕνα γύρω ἀπὸ τὸ ἄλλο, τσιμπιῶνται μὲ τὰ ράμφη τους καὶ ὅταν ἁρπαχτοῦνε καὶ δὲν μποροῦνε πειὰ νὰ χρησιμοποιήσουνε τὰ φτερά τους, πέφτουνε καὶ τὰ δυὸ καταγῆς, χωρὶς ὅμως νὰ ἐννοοῦν νὰ χαλαρώσουν τὸ σφιχταγκάλιασμά τους !...

Ὅταν πέσουν στὴ γῆ σταματοῦνε γιὰ λίγο τὴ μάχη, γιὰ νὰ τὴν συνεχίσουν ὅμως κατόπιν, μὲ μεγαλείτερο πεῖσμα.

Τέλος, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ πάλη, ἡ ὁποία διαρκεῖ συχνὰ ὁλόκληρες ὧρες, ὁ νικημένος ἀποσύρεται, ἐνῶ ὁ νικητὴς ἐξακολουθεῖ νὰ τὸν κυνηγάη καὶ νὰ τὸν τσιμπάη μὲ τὸ ράμφος του, γιὰ νὰ τοῦ δώση ἕνα καλό, ἕνα ἀλησμόνητο μάθημα.

Μὴ φαντασθῆτε ὅμως ὅτι ἡ πάλη τελειώνει ἐδῶ. Ὁ ἀγὼν ἐπαναλαμβάνεται τὴν ἑπομένη καὶ πολλὲς μέρες κατόπιν, ἕως ὅτου ἀποδειχθῆ καθαρὰ ποιὸς εἶνε ὁ ἰσχυρότερος, ὁ ἄξιος νὰ κατακτήση τὸ θηλυκό.

Οἱ ἄγριες αὐτὲς μάχες σπανίως ἔχουν θύματα. Τὰ ἁρπακτικὰ δὲν εἶνε τόσον αἱμοβόρα κατὰ τὴν ἐρωτική τους περίοδο. Ὅσο γιὰ τὸ θηλυκό, παρακολουθεῖ μὲ προσοχὴ τὶς φάσεις τοῦ ἀγῶνος καί, ἐν τέλει, παραχωρεῖ τὴν καρδιά της στὸν ἰσχυρότερο.

Αὐτὸς εἶνε ἄλλωστε ὁ αἰώνιος νόμος γιὰ ὅλα τὰ θηλυκὰ πλάσματα στὴν φύσι ; Ἀγαποῦν μονάχα τοὺς δυνατούς !...

***

Πολλὰ πουλιὰ ἔχουν τὴν παράξενη συνήθεια νὰ ἐκφράζουν τὴν ἀγάπη τους χορεύοντας. Αὐτὸ συμβαίνει καὶ μ' ἕνο εἶδος πουλιῶν ποὺ μοιάζουν μὲ τὰ παγώνια.

Σχετικὰ μὲ τὶς συνήθειες τῶν πουλιῶν αὐτῶν ὁ περιηγητὴς Σόμπουργκ διηγεῖται στ' ἀπομνημονεύματά του τὸ ἑξῆς χαρακτηριστικὸ ἀνέκδοτο :

«... Ὕστερ' ἀπὸ ἕνα κοπιαστικὸ ταξεῖδι φτάσαμε τέλος πάντων σὲ μιὰ τοποθεσία, ὅπου μᾶς περίμενε ἕνα πολὺ περίεργο καὶ πολὺ ἐνδιαφέρον θέαμα. Μόλις σταματήσαμε, ἀκούσαμε κοντά μας τὶς φωνὲς πολλῶν πουλιῶν... Δυὸ Ἰνδοὶ προχώρησαν τότε, συρόμενοι καταγῆς πρὸς τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀκούσθηκαν ἡ κραυγές. Σὲ λίγο ἐπέστρεψε ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς καὶ μοῦ ἔκανε νόημα νὰ τὸν ἀκολουθήσω. Ὑπάκουσα ἀμέσως στὴν πρόσκλησή του.

»Προχωρήσαμε λοιπὸν ὡς χίλια βήματα, συρόμενοι κατεγῆς μὲ μεγάλη προσοχή, γιὰ νὰ μὴν κάνουμε τὸν παραμικρὸ θόρυβο. Ἐξαφνα εἴδαμε ἕνα ὁλόκληρο κοπάδι ἀπὸ αὐτὰ τὰ πουλιὰ νὰ χορεύη πάνω σ' ἕνα βράχο, ὑτὸ τὰ ὄμματα μερικῶν θηλυκῶν, ποὺ παρακολουθούσανε τὸ χορὸ μέσα ἀπὸ μερικοὺς θάμνους...

»Τὸ καταπληκτικώτερο δὲ ἦταν ὅτι, μὲς στὴ μέση τοῦ κοπαδιοῦ αὐτοῦ στεκόταν κ' ἕνα ἀρσενικό... τὸ ὁποῖο ἔδινε τὸ ρυθμὸ τοῦ χοροῦ σ' ὅλα τ' ἄλλα πουλιά !

»Ὅταν κουραζότανε, πετοῦσε σ' ἕνα κλαρὶ κ' ἐρχότανε στὴ θέση του ἕνας ἄλλος χορευτὴς ἐπίσης ἐπιδέξιος. Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς... Ὅλα τὰ ὑπόλοιπα ἀρσενικά, χορεύανε μὲ τὸ ρυθμὸ ποὺ τοὺς ἔδινε ὁ χοροδιδάσκαλος. Ἐν τῷ μεταξύ, τὰ θηλυκὰ ποὺ παρακολουθοῦσαν τὸ χορὸ ἐκάλεγαν τὸν πιὸ ὡραῖο καὶ χαριταμένο ἀρσενικὸ χορευτὴ γιὰ νὰ τοῦ χαρίσουν τὴν καρδιά τους...»

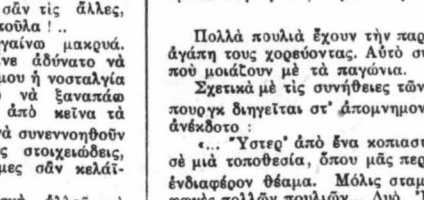

καταστροφὴ τοῦ ἔρωτός μου, καὶ τὶ καταστροφή. Θάλεγε κανεὶς πὼς βιαζόσουν νὰ τὴν ἀποτελειώσης. Τότε ἄρχισα νὰ σὲ κυττάζω μὲ ἔκπληξι καὶ νὰ ρωτάω τὸν ἑαυτό μου : «Ποιὰ εἶνε αὐτὴ ἡ ξένη ποὺ θρονιάστηκε μέσα στὸ σπίτι μου, αὐτὴ ἡ πολυλογοῦ, ποὺ γιὰ τὸ κάθε τι ἔχει καὶ μιὰ φρᾶσι καὶ μιὰ παρατήρηση, ἔστω καὶ ἄστοχη ἢ ἄσκοπη ;

»Καὶ τότε ἄρχισα νὰ σὲ βλέπω ὅμοια καὶ σένα σὰν τὶς ἄλλες, σὰν τὶς ἀδελφὲς σου, ἀνόητη, μέτρια, μικροχωριατοποῦλα ! ..

»Γι' αὐτὸ φεύγω, σοῦ ἀδειάζω τὴν γωνιὰ καὶπηγαίνω μακρυά. Θὰ προσπαθήσω νὰ ἐπανέλθω στὸ Ναυτικό. Μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ ζήσω στὴν ξηρά. Εἶνε πολὺ ἔντονη μέσ' στὴν ψυχή μου ἡ νοσταλγία τῆς θάλασσας καὶ τῆς μοναξιᾶς... Θὰ προσπαθήσω νὰ ξαναπάω ἀκόμη μιὰ φορά, προτοῦ πεθάνω, σὲ κανένα νησὶ ἀπὸ κεῖνα τὰ ὁποῖα νοσταλγῶ, κανένα νησὶ ὅπου ἡ γυναῖκες γιὰ νὰ συνεννοηθοῦν μαζύ-μας μεταχειρίζονται κινήσεις καὶ μορφασμοὺς στοιχειώδεις, γέλια, χαμόγελα, φωνοῦλες ἀκατάληπτες καὶ νόστιμες σὰν κελαϊδημα πουλιοῦ.

»Ἀντίο, Πιερρὲτ ! Πηγαίνω ν' ἀναζητήσω πουθενὰ ἄλλοῦ μιὰ νέα Γαλάτεια, ἀπὸ σάρκες βέβαια, μὰ βουβὴ κι' ἀμίλητη σὰν μάρμαρο !...»

***

Ἕνας μῆνας πέρασε ἀκόμα. Ἡ Πιερρὲτ γύρισε στοὺς γονεῖς της; χλωμή, ἀρρωστη, ἀμίλητη. Γύρισε μαζὺ της κ' ἡ Φικάτ. Καὶ νάτην τάρα πάλι στοὺς δρόμους, φλύαρη ὅπως πάντα.

— Τὰ μάθατε τὰ νέα ; τὰ μάθατε ; ξεφωνίζει γυρίζοντας ἀπὸ παρέα σὲ παρέα μέσα στὸ χωριό. Τὰ μάθατε τὶ ἔπαθε αὐτὴ ἡ καϋμένη ἡ Πιερρέτ ; Ὁ ἄνδρας της τὴν παράτησε κ' ἔφυγε. Τῆς ἄφησε στὸ τραπέζι ἕνα γράμμα ἀκατανόητο, ἕνα γράμμα ποὺ φαίνεται σὰν νὰ τὄγραψε κάποιος τρελλός. Φεύγει, τῆς λέει στὸ γράμμα γιὰ νὰ πάη νὰ βρῆ κάποια Γαλάτεια !...

— Καὶ ἡ Πιερρὲτ ; τὶ ἔκανε ἡ Πιερρὲτ ; ρωτοῦν ὅλοι.

— Ἡ καϋμένη ! Τὸ χτύπημα ἦταν πάρα πολὺ δυνατό...

— Λοιπὸν ; λοιπόν ;

— Ἔ, λοιπόν, ξαναβουβάθηκε πάλι ὅπως πρίν. Δὲν μπορεῖ νὰ βγάλη οὔτε μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα της ! Ἡ λύπη της εἶνε μεγάλη, ἀβάσταχτη...

GEORGES POURCEL